Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

DÉPOT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT

NĂM THỨ BẢY SỐ 577 — MỖI SỐ NĂM XU — 癸酉年三月廿一日 — NGÀY THỨ TƯ — 5 AVRIL 1933

GIÁ BÁN

	ĐÔNG PHÁP	NGOẠI QUỐC
Một năm	5$00	8$50
Sáu tháng	2.80	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, tin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ nhiệm kiêm Chủ-bút
HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý
TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

聲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BẢO-QUÁN
35 123 đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép nói: số 62
Giây-thép: TIENGDAN HUE

Tiền dùng hết có hồi trở lại, chớ cơ hội mất thì không kéo lại được.
(Lệ-dáng)

Phải biết cái tội của KIM = TIỀN

Cái nạn kim tiền khủng hoảng hiện thời, khắp cả hoàn cầu, từ nước mạnh đến nước yếu, từ kẻ giàu đến kẻ nghèo, không ai là không nếm đến cái mai cay đắng ấy. Vì phần đông ai cũng nhận rằng có nó thì sống, không nó thì chết; nên ngày đêm cầu khẩn cho ông thần hộ mạng kia mau mau trở lại phò trợ mình, nếu nó đi vắng ngày nào thì cái khổ của sự sống của mình kéo dài ra ngày ấy, mà chưa biết ngày nào được hưởng cái thú vui sống kia.

Tuy vậy, trên lịch sử loài người cái công đồng tiền vẫn to, mà cái tội đồng tiền cũng chẳng nhỏ. Nói cái công nó, thì vào nhà vàng, xô cửa tía, chết làm sống, sống làm chết, như Lỗ Bao đời Tấn đã ca tụng, cùng học thuyết « kim tiền vạn năng » ở hiện thế giới nầy, ai ai cũng rõ. Duy cái tội nó thì đi kẹp-kè một bên cái công kia mà lại đứng về mặt trái. Vì thế nên thuở nay ít ai để ý đến, mà như là phần đông những kẻ có máu tham hay là đã nhiễm « hơi đồng » rồi thì toàn nhiên không thấy cái tội nó mà chỉ thấy cái công. Vậy xin kể một ít cái tội kim tiền đời nay, gọi là cung một bài học cho những kẻ thấy tiền tối mắt:

Sách Đại-học nói: « Của nhóm thì dân tan, của tan thì dân nhóm ». Ấy là tiền làm mất lòng tin phục của nhân dân.

Dương-Hóa nói: « Làm gian thì bất nhân, làm nhân thì không giàu ». Ấy là tiền có hại cho lòng nhân từ.

Sơ-Quảng nói: « Hiền mà nhiều của thì kém mất đức mình, ngu mà nhiều của thì dễ quấy càng thêm ra ». Ấy là tiền của có phương hại đến nhân cách.

Trên là mấy câu lý thuyết, đem nói về thực sự thì Lã-bất-Vy là một tay buôn ở Lạc dương, lấy sức kim tiền mà buôn được cái ngôi vua nhà Tần; Thạch-Sùng là một nhà giàu có tiếng từng lấy đời Tấn mà cái hang vàng kia chỉ làm mồi cho bọn giặc cướp. Cho đến hiện thế giới ngày nay, những tấn kịch máu sông xương núi đều bởi cái cớ danh tiền mà gây ra cả. Các tội ác kim tiền rõ ràng là dường nào!

Mà nào có phải chỉ đời xưa và nước ngoài mà thôi đâu. Chính ở xứ ta cái tội ác kim tiền cũng đáng ghê lắm kia.

Trong làng Hán học, thường thấy nhiều kẻ phô những giọng « an bần lạc đạo », « phú quí phù vân », mà một mai gặp kia mối có tiền thì chí khí cao thượng kia đành vứt theo giòng nước chảy.

Thanh niên tân học, cũng sản xuất lắm kẻ tinh anh, cái não tự do, cái chí tấn thủ, khẳng khái biết chừng nào; mà lắm kẻ đã bị con ma vật chất ám ảnh thì phàm cái gì kiếm được tiền, không cần phân đều phải trái, tự nhiên đổi hẳn cái lòng thanh cao ngày trước.

Trong lúc chưa vào quan trường, đám người lum tù cao khiết, nào thóa mạ thế nầy là tham ô, phê bình thế kia là đê tiện, phân đoán nghe cũng rành biết chừng nào. Mà nhứt đến chun chân vào cái trường hợp quyền lợi kia thì bạc trắng lòng đen, đành trơ mặt mà ngồi lảnh những lời xỉa mạ.

Ra làm chánh trị gánh cái trách nhiệm vì nước vì dân, lúc mới ra đầu, nào tuyên bố chương trình, nào phát biểu chánh kiến, có chút gì là dính tý lợi riêng? thế mà được một mảnh kia lấp miệng rồi, thôi thì đụng gì cũng lấy....

Đại để cái tội kim tiền như trên, không sao kể xiết. Từ đó là vài đàng quí chuộng mà La-lân phu nhân còn gia cho cái ân « người đời mượn cái lên tự-do mà làm biết bao nhiêu đều ác ».

Lấy cái ân tự do kia mà kêu cái án kim tiền, thì dầu kim tiền có công đến đâu, cái tội ác nó cũng không chỗ chối được. Có người nói:

Kim tiền là vật vô tri, công hay tội, là tại người dùng nó.

Nói thế cũng phải, song có đều nên biết là mình làm chủ nó thì mới dùng được cái công nó; trái lại mình làm đầy tớ nó thì khi nào nó cũng gây tội cho mình. Trên cõi đời nầy, biết bao nhiêu kẻ vì mối kim tiền mà bán cả nhân cách, mất cả giá trị một đời kia!

H. H. Nh.

Đối với việc mấy ông Dân-biểu Bắc-kỳ

XIN GIẢM TIỀN PHỤ-CẤP

Mới đây được tin quan Thống-sứ Bắc-kỳ Pagès có nghị định giảm thuế thân cho dân 10% trong năm 1933 nầy. Nay lại được tin các ông nghị đưa đơn xin giảm tiền phụ cấp nhật trú của các ông để gánh bớt thuế dân trong nhịp khủng hoảng. Quan Thống-sứ đã chuẩn y lời thỉnh cầu ấy mỗi ngày tiền phụ cấp một ông nghị là 6$, nay giảm xuống 5$.

Nghe cái tin nầy, có người nói: nạn khủng hoảng đã mấy năm nay, các ông nghị hà lại không rõ? Song khi quan Thống-sứ chưa có nghị định giảm thuế thân cho dân 10%, thì không nghe ông nghị nào để khởi sự xin giảm tiền phụ cấp. Nay nhân có nghị định giảm thuế kia gợi cái lòng công đức của các ông, lương tâm không để ngồi yên, nên có sự xin giảm tiền phụ cấp nầy, dầu là việc các ông nghĩ, mà chính là tiếng dội theo của sự giảm thuế của quan Thống sứ.

Có người lại nói: Các ông gánh cái chức trách thay mặt cho dân mà bênh vực quyền lợi cho công chúng, nếu các ông làm tròn phận sự vì nước vì dân, thì các ông lãnh tiền phụ cấp, tức là cái tiền quốc dân phải trả công mà các ông có quyền được hưởng, dân chúng chẳng phàn nàn chút nào; trái lại, nếu như các ông không làm trọn phận sự mà mượn cái ghế «thay mặt dân» để làm việc tư kỷ kiếm danh lợi riêng cho mình, thì dầu các ông có giảm tiền phụ cấp chỉ lấy một ngày năm bảy cắc, dân chúng cũng không cám ơn. Vì 2 chữ dân biểu, không chỉ giảm một đồng bạc phụ cấp trong một ngày kia mà cho là làm hết bổn phận.

Vậy đối với cái tin các quan nghị xin bớt tiền phụ cấp, ký giả chỉ thuật vài lời công chúng nói trên mà xin miễn lời phê bình.

Một người Bắc ở Trung-kỳ

CHUYỆN ĐỜI

Vật lai người lai

Cam Xá-Đoài ở Nghệ có tiếng là ngon mà đem trồng về xứ khác thì hóa ra dở; Thanh trà ở Huế, ăn nghe ngọt xớt, mà mang trồng vào trong Quảng thì chua lè. Xôi tượng miền Nam là một thứ cống phẩm mà đem trồng ra miền Bắc thì ăn không ra gì. Những cam, thanh trà và xôi đem trồng nơi khác mà như vậy là những quá lai. Vì đất nước khí hậu khác nhau có vật thích nơi nầy mà không thích nơi khác, nếu đổi chỗ thì đổi luôn cả tánh chất.

Vật có lai người cũng có lai: người nguyên giống Chiêm-thành mà ngày nay lại ra người mình. Người Tàu sang ở xứ ta lâu, nay con cháu cũng hóa ra người Nam, ấy là người lai. Những cái đó là thường. Nay có nhiều cái lai khác, mà ít ai để ý đến, như người đi du học nước ngoài, hấp thụ không khí tự do, có tánh hoạt bát lưu động, mà về đến nước nhà, được lãnh một chức gì ngồi trên cái ghế công sở, có lương tiền đủ xài thì cái khí tự do ngày trước lại hóa ra cả tánh chất làm thuê. Người có học thức nhiều ít, đứng về mặt dân thì chỉ trích việc tham nhũng của quan trường, mà đến khi mình được hưởng cái thú ngồi cao tiền nhiều như đám [illegible]

Cái lai đó thật không sao kể xiết. Nhưng đã dễ mấy ai biết cái cốt lai đó đâu, hễ thấy ai tiền nhiều ngồi cao là nhắm mắt tán dương đại!

Muốn biết người chân chính trước phải biết cái giống lai đã.

Chương Mai

TỘI CỦA AI?

của LƯƠNG-PHÁT viết

Là bản tiểu thuyết mới sẽ đăng ở Tiếng dân nầy mai. Độc-giả nhớ đọn xem

VAN-VAN

Thăm hội Thiệt-Nghiệp Quảng-ngãi

Xa từ Thiệt Nghiệp đã hai năm,
Nhơn dịp hôm nay được đến thăm!
Nền lảng ngổn ngang cỏn mỏi đan,
Vách tường rộn rịt dấu dơi nằm
Đường lên sân cát thang rơi bước,
Giấy dán phòng thư bụi lấp tăm.
Khách hỏi vì sao ra đến nỗi ...?
Mịt mờ tử cũng rối tơ tâm!!

Mộng Bút

Ngẫu tác

I

Đã hoàng hôn trước lại hoàng hôn,
Buồn đến ngo rồi phải hết buồn
Có rượu toan đằng xuân ở mắt,
Không tiền sẽ mượn nguyệt cầm luôn,
Chưa nên mộng kiếm ngành nam trệ (1)
Sáu tháng tâm còn gió bắc giồn (2)
Chan chứa cạnh đồng tình lợp nặng.
Nhắc ai thêm tải với non sông.

II

Học được Lưu Hầu chỉ bệnh nhiều,
Bàn mây chỉ dám vác gương treo
Ngô nghê ba chữ trời cuối lên,
Trần trọc năm canh quí khóc liều.
Áo trắng chân che muốn lớp bụi,
Rừng sân thong thả một ngành liễu (4).
Thân tàn trơ tiền phiền anh chị,
Ngẫm nghĩ chiều thêm ngán ngẩn chiều

Thị Hà

1) Dùng điển [illegible]
2) Dùng điển [illegible]
3) Thi Tạ Linh vân: Kinh lạc nhiều gió bụi, áo trắng hóa ra đen.
4) Chim Tiên liêu làm ổ trong rừng, chỉ một ngành cây. [illegible]

Ở ĐỨC CÔ GÁI NÀO MUỐN LẤY CHỒNG PHẢI VÀO HỌC TRƯỜNG «GIẠY LÀM VỢ»

Ở thành phố Eisenach bên Đức, ông Herr Lejeune mới mở một trường dợi học « giạy làm vợ ».

Nhiều người hỏi ý kiến ông về cái « trường mới » nầy, thì ông nói: « Chúng tôi mở trường « giạy làm vợ », mục đích để tránh bớt sự ly dị; vì nhiều cô gái đến đổi khi về nhà chồng không biết nấu nướng, nuôi con để giúp chồng. Trường nầy giạy từ cách tắm rửa con, nấu nướng, cho đến cho ăn, cho bú v. v., có hai kỳ thi: một kỳ sáu tháng, và một kỳ ba tháng cho cô nào nóng lấy chồng quá ».

Thật vậy, ở bên khi một cậu nào muốn cưới một cô nào làm vợ, cũng hỏi: « Tôi muốn «xin bắt tay» cô, nhưng hỏi cô một đều là cô đã có «bằng cấp làm vợ» chưa? »

Ở bên mình cái trường như vậy thật chưa thấy ai lập. Mà nếu có trường ấy đi nữa, phần nhiều các cậu trai khi muốn « xin bắt tay » một cô nào cũng chẳng thèm hỏi như vậy! Họ chỉ hỏi: «... cô có nhiều tiền không? »

=T=

Chuyện bầu cử một ghế dân biểu ở Bắc-kỳ

[illegible] một ghế dân biểu khuyết, 8 ông ra tranh cử, lần thứ nhứt không ai trúng. Ngày 27-3-33 cử lại, nhiều ông thấy đèo không tốt, nên rút đơn ra, cuối còn có 2 ông là ông Vũ-văn-Định và ông Hoàng-quang-Thịnh.

Các nhà đi dự bầu lần nầy nhiều hơn lần trước 85 phiếu; nghĩa là lần nầy có 490 phiếu mà lần trước có 405 phiếu. Kết cuộc, ông Định được 334 phiếu trúng cử.

Nếu như lần thứ 2 nầy không ai trúng mà bầu một lần nữa, có người rút đơn ra thì có lẽ không phải đầu phiếu cũng nên. Cái lòng tranh cạnh của người mình cũng mau nguội nhỉ!

HUỲNH VĂN ĐẠM BỊ CHÉM trước khám lớn Saigon

SAIGON. — Sớm mai hôm 25 Mars vừa rồi, lúc 5 giờ 40, Huỳnh-văn-Đạm, đảng viên Cộng-sản, đã lên mấy chém trước khám lớn.

Đạm can tội giết Nguyễn-văn-Banh, một tay điềm chỉ, nên bị tòa kết án tử hình ngày 22-2-32. Tuy có chống án về Pháp đình, nhưng đơn Đạm bị bác.

HUẾ – HANOI ĐÃ THÔNG TIN BẰNG ĐIỆN THOẠI ĐƯỢC

Từ nay đường Huế — Hanoi đã thông tin bằng điện thoại được. Hôm 24 Mars vừa rồi, quan Toàn quyền Pasquier đã đàm nói với quan Khâm sứ Châtel cùng ông Hồng-Bảo trong mấy phút.

Kể từ Huế nói đi, trong ba phút, định giá như dưới:

Vinh, Bến-thủy, Cửa-lò:	1$05
Thanh-hóa, Sầm-sơn	1,35
Phủ-lý, Nam-định, Ninh-bình, Hải-phòng, Hưng-yên, Thái-bình:	1,50
Bắc-ninh, Đáp-cầu, Hanoi, Hà-đông, Hải-dương, Ban-yên-nhân:	1,65
Tam-đảo, Vĩnh-yên, Việt-trì, Phúc-yên, Sơn-tây:	1,80

THẾ GIỚI THỜI MINH

Cái màn kín trong cuộc quốc-tế về vụ Trung-Nhật xung đột và tình trạng hiện thời

Cuộc Trung Nhật xung đột xảy ra đã trên năm rưởi nay. Lúc mới xảy ra, người Tàu kiện với Quốc liên ngay. Quốc liên lúc đầu tỏ ra thái độ chần chờ dụ dự, bửa nay nói điều tra, bửa mai nói điều đình. Người Nhật thấy rõ chỗ nhược điểm cùng ý riêng của Quốc liên, không còn kiêng nể gì nữa, thành mời tấn hành chánh sách xâm lược một cách mạnh bạo. Đến nay Quốc liên có muốn chế chỉ thì việc đã muộn rồi. « Một nước sai mà toàn cả bàn cờ đều nóng ». Mà nước sai đó không phải là không có cớ đâu: Trong bài diễn giảng của bác sĩ Mã quân-Vũ, hiệu trưởng trường Đại-học Quảng-Tây, có trích phát chỗ màn kín của Quốc liên, xin trích đại đoạn như dưới:

« Việc ngày 18/9/31 xảy ra, chỉ 24 giờ đồng hồ, miền Đông-tam-tỉnh về tay người Nhật. Gần đây Nhật lấy Nhiệt-hà. Hiện quân Nhật có 2 sư đoàn và 4 lữ đoàn. Mãn-châu là cái nước do một tay quân Nhật tạo thành cùng triệu tập mấy sư đoàn. Miền Bắc dương nơi xung yếu ấy, không có đường tránh tự nhiên phải đoạt kiết để kháng; quân đội bắc phương chính ở trong khoảng nguy cấp tồn vong, dầu thế nào cũng phải chịu khổ chống tới kỳ cùng.

« Trong lúc bấy giờ, thái độ quốc tế ở Nhật-nội-ngôn mới thấy có chuyển cơ, nghĩa là đổi thái độ « bênh Nhật » ngày trước mà chủ trương theo chánh nghĩa tài phân của quốc tế. Muộn nhỉ!

. . . . . .

chủ trì công đạo, quyết tâm phản đối thì chắc là người Nhật không có cái lối bạo dạn khoách trương công cuộc lan rộng ra đến thế nầy. Cái kiết quả ngày nay, chính là vì vẫn để Anh Pháp nợ Mỹ mà đi đến cái chỗ giải quyết tương đương.

« Sự rắc rối quốc tế vẫn nhiều, hiện nay có 3 vấn đề to tát: 1) Cuộc điện Thái-bình-dương. 2) Chiến trái. 3) Quân sức.

Lúc cuộc Mãn-châu mới phát hiện, Anh Pháp nghĩ liệu cách khiên chế nước Mỹ, nghĩa là yêu cầu hiệp nước Mỹ có muốn cho Anh Pháp tài chế sự bạo hoạnh của người Nhật thì về mặt nợ kia, phải cho Anh Pháp được chỗ tiện nghi. Nhưng khốn vì nước Mỹ thuở nay đối với cái thái độ cường ngạnh như thế, không khi nào nhượng bộ.

. . . . . nước Mỹ nhứt trí hành động. Nước Mỹ vui lòng theo cách đối Nhật cường ngạnh ấy, nhân thế Hội nghị 19 nước mời quyết định 4 nguyên tắc: 1) Cải tổ cách tổ chức nước Mãn-châu mà ĩhừa nhận chủ quyền hoàn [illegible] Trung quốc ở đó nay; 2) Hạn cho quân Nhật triệt ra ngoài đường Nam Mãn [illegible] giảm; [illegible] nay vẫn đề Mãn châu do các nước hiệp đồng với Trung Nhật thương nghị giải quyết; 4) Không thừa nhận nước Mãn châu là cái nước tạo bằng võ lực.

Cái án nghị quyết trên, thông qua ở hội Quốc liên, tự nhiên người Nhật không chịu mà phải ra hội, nhứt là khoản thứ 2 thì thế nào người Nhật chịu làm theo! Vì thế nên trong nhịp chánh phủ Nhật cũng thông quá mấy nghị án:

1) Chuẩn bị ra hội Quốc liên, 2) Triệt đại biểu ở Nhật-nội-ngôn về, 3) Đồng thời khởi binh đánh Nhiệt-hà; 4) Hải quân cũng đồng thời động viên chiếm Bắc bình Thiên tân và phong tỏa các cửa biển Trung-hoa, chiếm lảnh các phụ dẫn quan trọng.

« Đứng trước cái tình cảnh nghiêm trọng như thế, Quốc liên chỉ tài phán theo mặt đạo đức, chỉ một mình Trung quốc gắng sức tìm đường tự cứu. Tình thế đối Nhật, ở Quốc liên tuy có chuyển cơ, song dã tâm và chánh sách xâm lược của người Nhật mỗi ngày mỗi tăng thêm. Cái ngòi lửa của trận thế giới đại chiến thứ hai nầy, động thì bùng ra ngay. Hiện hải quân Mỹ tập trung ở Thái-bình-dương rất là hùng hậu. Nga thì kế hoạch năm năm lần thứ 2 cũng tạm hoãn lại để chăm việc quốc phòng; bao nhiêu vấn kiện cần yếu ở Hải-sâm-oai đều dời sang Tây-bá-lợi-á hết. Gần đây cái tiếng Nga Mỹ thân thiện lại càng gợi to lên cái bại giống nguy cơ đại chiến thứ hai, e gần đến ngày thành thực. Về mặt người Nhật đã thành cái thế « cỡi cọp », một không làm, hai không thôi. Tình cảnh Trung-hoa lúc ấy ra thế nào? Trừ cách tham chiến ra, không có đường nào.... »

. . . . . .

Khách quan

TRẢ LỜI

Cùng 2 người dân Hưng-nguyên (NGHỆ-AN)

Bản báo có tiếp được bức thơ nói chuyện « đi bần lâu ngày » mà không nói rõ việc gì vào ngày nào, lại ký tên không nói rõ làng tổng.

Vậy viết cho rõ ràng mà gởi lại, Bản báo sẽ vui lòng đăng ngay.

TRẢ LỜI BÀI « KHỦNG HOẢNG CÓ RIÊNG CHI AI ĐÂU? »

Báo Tiếng-dân số 574 ra ngày 25 Mars có đăng bài « Khủng hoảng có riêng chi ai đâu », dưới đứng tên là dân Trung-kỳ. Trong bài ấy nói việc thuế thân ở Bắc-kỳ năm nay được giảm mười phần trăm, và trách các ông Nghị Trung-kỳ thay dân mà không biết lo việc sưu thuế cho dân, vân vân.

Lời trách ấy [illegible] là chánh đáng. Người dân ngày nay [illegible] mình bầu lên, không coi lãnh đạm như trước, đó cũng là một bước tấn bộ đáng mừng.

Về phần chúng tôi, đã được nhân dân bầu ra thay mặt, thời lẽ nào lại lãnh đạm việc dân.

Thực ra, về vấn đề thuế sưu và vấn đề đồng bạc cũ, tôi đã có dịp thưa chuyện với quan Toàn quyền

(Xem qua trang 2 cột 3)

ANNAM LỊCH SỰ
HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

BÀI CỦA ĐỘC GIẢ

SẼ QUAY ĐẦU LAI THỜI-ĐẠI XƯA SAO?

Cuộc sinh hoạt của loài người có thể không phải dùng tiền được không ?

II

Bài trước nói chuyện nhân cái nạn kim tiền khủng hoảng mà ở xứ văn minh có nơi đã tìm ra cách sinh hoạt theo lối giao dịch bằng vật sản và nhân công mà không dùng tiền. Nay thử xét xem cái chế độ ấy có suy rộng ra được không ?

Muốn xét chế độ giao dịch ấy trước phải lược giải công dụng đồng tiền, và sự tiện lợi của nó ra thế nào.

Hiện đồng tiền (kiểm cả vàng bạc và ngân tệ) ngày nay, dầu đứa trẻ con 8, 9 tuổi mới biết cầm đồng xu đi mua bánh kẹo, đã rõ công hiệu, không đợi suy xét, song truy nguyên lúc đầu tiên loài người vì sao dùng tiền và lần lần cải lương ra cách nầy cách khác mà có những tiền bạc ngân tệ như ngày nay thì rất là phức tạp, không phải nhà chuyên môn không hiểu hết được. Ký giả cũng là người không có môn học ấy, song theo một ít dấu tích trên lịch sử mà thấy rõ công dụng đồng tiền có mấy đều :

1/ Cầm cái cân thăng bằng cho các hóa vật. — Đầu tiên thì loài người chỉ lấy nhân công và vật sản đổi nhau mà thôi, không dùng đến tiền. Như thợ mộc đóng cái ghế đem tới nhà cày kia đổi lấy gạo, anh thợ rèn đem dao đổi vải v. v. Cái mực định giá lúc bấy giờ, chỉ có kể công làm mấy ngày thôi, những vật dụng thường so le nhau mà người làm có kẻ khéo người vụng, cái ghế và con dao kia, không thể lấy công ngày mà định giá cho đúng được. Có đồng tiền thì giá vật hạng cứ tính theo giá tiền nhiều ít, thành ra tiền làm cái cân để so sánh vật giá có chuẩn đích.

2/ Tiện lợi cho sự cần dùng của mỗi người. — Thợ rèn kia đem dao đổi vải mà người thợ dệt nầy không cần dao, lại cần có củi thôi ; chú đốn củi nầy không cần có vải mặc, mà cần có lúa gạo, nhà làm ruộng kia không cần có củi thôi mà cần có ghế ngồi, ai cũng có sự cần dùng riêng thành không thể trực tiếp mà trao đổi nhau được. Có đồng tiền làm môi giới ở giữa thì bao nhiêu sự so le kia đều tính yên cả, người nào cũng bán đồ thừa mà lấy tiền rồi dùng tiền mua lấy cái thiếu, không phiền phải mang đồ mình đi đổi cái nầy, rồi lại mang cái nầy đi đổi cái kia, trải qua bao nhiêu lần trao đổi mới tìm được cái cần dùng của mình.

3/ Tánh chất được lâu bền mà trên đời để lâu cũng tiêu mòn hư hao, mà tiền bạc để được lâu đời. Xem người ta thường đào được tiền bạc và đồ vàng đời xưa mà chất còn tốt nguyên. Vì chất tốt lắm nên đồng tiền sang trải qua nhiều tay, truyền lại được nhiều đời, dùng được lâu mà cứ vẫn có giá trị.

4/ Tiện sự lưu thông. — Đem lúa đi đổi vải, gánh gồng rất là bất tiện, còn bạc bỏ túi mà đi nó tiện lợi hơn là bao nhiêu. Tuy vậy năm bảy đồng thì tiện lợi đều như phải mang đến bạc trăm bạc nghìn thì bạc đồng cũng nặng nề, cho nên mới chế ra bạc giấy. (Bạc giấy (ngân tệ) không phải là muốn in mấy cũng được như nhiều người đã tưởng đâu, nó cũng như cái khế, cái khế thì có vật gì làm giá trị cao cái khế ấy. Bạc giấy cũng cần có vàng bạc thiệt làm căn bản cho nó).

Đồng tiền tiện lợi của cuộc sinh hoạt chung của loài người là thế, nếu thế lực nó từ xưa đã lớn mà ngày nay làm ông chủ «vạn năng» cho tất cả hoàn cầu. Đều ấy ai cũng trông thấy. Nay bỗt nhiên nhân cái nạn khủng hoảng mà có nơi đã quay đầu bước lui lại theo chế độ mậu dịch hóa vật như đời thượng cổ kia, cái chế độ «không dùng tiền» ấy, chúng ta phải nhận là cái phản ảnh của đời văn minh nầy, đại để cũng như thánh Gandhi đốt đồ máy, Cố Hồng-Minh phản đối tân học mà đề xướng phục cổ, cùng các đoàn đề xướng «lỏa thể» v. v... nghĩa là chán cho cái đời văn minh vỏ «thờ tiền» mà sinh ra mỗi phản niệm, chớ không thể không cho là « bước thối lui» được.

Tuy vậy, đến cái ngày không tiền sắm đồ bằng tất phải mặc đồ vải, không có tiền thắp đèn điện tất phải thắp đèn dầu, không tiền đi xe điện thì phải kéo bộ. Vậy cái nạn «mất mùa tiền» mà kéo dài thì biết đâu chế độ vật sản mậu dịch kia không có ngày buộc phải thực hiện ra, dầu là biết rằng bước lui cũng không tránh được.

X. X.

PHÒNG KHÁM BỆNH

Nguyễn-sĩ-Dụng

Y-sĩ Đông-Pháp

Rue Pasteur-Tourane

SÁCH DẠY THÔI-MIÊN

Thôi-miên là dạy các khoa : thần học, thôi-miên học, nhân diện-học, âm-thị-học, xuất-hồn-học, giáng-thần-học, thần giao cách-cảm-học, trị-bệnh học, v. v.

Mục-đích là *để phá tan cái nền mê tín dị đoan của nước nhà ; mưu tìm cái thuật « sống mãi không chết »* cũng là khám phá cái màn bí-mật của ông Tạo-hóa gây ra *Phá thầy là gì ? Chữa bệnh không phải thuốc là gì ? Đồng bóng, đồng-thiếp là gì ? Tại sao lại chữa bệnh và xui khiến cũng là hiện hình được ở nơi xa mình ?! học giả có thể bay được (bên Tây đã có người học thôi-miên mà bay được). Đều là do học thôi-miên mà ra cả chứ đâu !*

Trọn bộ 4 cuốn, giá 1$50, ở xa thêm cước 0$32. Mua buôn, mua lẻ, thơ và mandat đề cho nhà xuất-bản như vậy :

NHẬT-NAM THƯ-QUÁN
104 hàng Gai -:- HANOI

Trả lời bài « khủng hoảng có riêng chi ai đâu ? »

(*Tiếp theo trang nhứt*)

hôm 16 Mars, lúc Ngài qua Huế dự lễ Nam-giao. Đến hôm 24 Mars, tôi có thay mặt Dân viện dâng bức thơ lên Đức Hoàng-thượng và đệ trình quan Khâm sứ cùng Cơ-mật viện, kể những nông nỗi nhân dân đối với vụ sưu thuế năm nay, và để thỉnh bốn khoản bổ cứu thiết thực.

Qua ngày 28 Mars, hai chính phủ đã đem các vấn đề ra bàn và tư trình quan Toàn quyền xét định.

Nay vì thấy có lời dân trách, tôi phải đăng báo bức thơ (đây là bức thơ trình quan Khâm sứ), để nhân dân được biết : bọn Dân biểu chúng tôi không phải lãnh dạm việc dân đâu. (*Câu nầy ông nghĩ trưởng hồi hộ quá, vì có thể cũng phần rất ít*). Ngoài bức thơ nầy, đương còn vô số vấn đề khác quan thiết đến dân, mà viện Dân biểu đã từng can thiệp ; nhưng chúng tôi không muốn đăng báo, vì chúng tôi làm việc, chỉ cốt ở sự thực ích, chớ không cốt ở sự khoa trương cổ động, như hạng người nào chỉ có mục đích : «mua tiếng khen và lo công chúng».

Nguyễn-Trác

Nguyên văn bức thơ như sau nầy :

Huế, le 24 Mars 1933

Kính trình quan Khâm-Sứ,

Xứ Trung-kỳ đất xấu dân nghèo, các nghề công thương chưa mở mang, so với Nam, Bắc kỳ đương còn thua kém, sự ấy rành rành ai cũng đều biết. Tuy lấy bề ngoài mà xét, thời xứ Trung-kỳ hình như ít thấy giấu vết kinh tế khủng hoảng như các xứ khác, nhưng xét đến nội dung, thời thấy nỗi thống khổ ở chốn thôn quê, nhất là hạng lao động vô sản, tưởng không bút mực nào tả hết tình trạng được.

Tính số trung bình trong một trăm nhà dân quê, chưng được mười nhà dư ăn, ba mươi nhà đủ ăn, còn ước đến 60 nhà thiếu ăn. Những nhà thiếu ăn, chỉ nhờ ở sự siêng năng tiết kiệm mà sống một cách rất là lam lũ cực khổ. Họ nhờ sự sống ở các việc : công tác lao động, kẻ thời cày thuê gặt mướn, người thời làm nhật công trong các nhà máy, xưởng thợ, các nơi khẩn điền, khai mỏ, các nơi làm gỗ, đốt than, cùng các nơi làm cầu cống đường sá, mỗi ngày kiếm vài ba bào vừa để nuôi thân, nuôi vợ con, vừa để góp sưu góp thuế. Từ hai năm nay, cái nạn khủng hoảng làm cho các nơi dinh nghiệp phải lần lần thải bớt số nhiều dân công ; còn việc công tác nhà nước, thời trừ ra mấy tỉnh Nghệ-An, Quảng-Nam, Quảng-Ngãi, Bình-Định có làm máng nước dẫn thủy và đường hỏa xa, đến các tỉnh khác đều không có việc hưng công gì cả. Những dân thất nghiệp, hằng ngày lo kiếm mớ rau mớ sắn nuôi miệng không rồi, còn lấy tiền đâu mà lo sưu góp thuế !

Vả lại xứ Trung-kỳ từ năm 1928 đến nay, số lậu đinh tục ra nhiều lắm, có tỉnh như Thanh-hóa, Quảng-nam và Phú-yên tăng đến gần gấp đôi số đinh các năm trước, còn các tỉnh khác cũng đều tăng hơn trước, từ mười phần đến 30 phần trăm. Đương lúc kinh tế bình thường, thời hữu thân hữu dỏng, dù đến hạng dân nghèo cũng có thể xoay ở thâng ngày, mà lo được số tiền thuế trên dưới ba đồng bạc, để nhận lấy cái thẻ chính trăng mà sinh lý tự do. Tiếp đến vụ sưu thuế năm 1932, đã thấy nhiều nơi, dân phải cầm bán những đồ điền kui, những đồ gia dụng, để lấy tiền nạp thuế, huống chi là vụ thuế năm nay ? Lại huống chi ngoài số sưu thuế, còn những số tiền bách phân phụ nạp cho ngân sách hàng tỉnh, những số tiền học phí mà các làng phải tự dỏm thọ, cùng những số tiền canh phòng tế lễ trong hương thôn nữa ! Trước kia dân nghèo mỗi năm đến kỳ sưu thuế mà lo liệu không kịp, thời phần nhiều họ nhờ vào lưng các nhà tư bản giúp đỡ, hoặc cho vay nợ, hoặc cho tiền lĩnh tiền công. nay thời họ không thể trông vào các nhà ấy được nữa, vì chính các nhà tư bản, có lúa gạo mà không người mua, có hàng hóa mà không nơi tiêu thụ, e cũng khó lòng lo đủ số bạc thuế góp của mình còn lấy đâu mà giúp cho người ngoài được. Cũng vì kinh tế dinh đốn ma hiện nay số bạc giấy lưu hành thành ra ít ỏi. Đến vụ sưu thuế này, chắc sao giá bạc cũng sẽ cao bội hơn giá ngày thường, sự đó cũng làm thêm phần khổ hại cho dân quê lắm.

(*Còn nữa*)

CÔ-TINH BỔ-THẬN HOÀN

Mắc bệnh gì thì phải uống Cô-Tinh Bổ-Thận ! Bệnh như thế nào thì phải uống Cô-Tinh Bổ-Thận ?

Bệnh như thế nào thì phải uống CÔ-TINH BỔ-THẬN ? Thoạt tiên, hay đau lưng, mỏi mệt, thường hoa mắt, ù tai, đêm ngủ không gần giấc, hay chiêm bao thấy nhiều chuyện kỳ dị sinh ra sợ hãi. Bệnh đương trong thời kỳ nầy thì mua đang hết 2 lọ CÔ TINH BỔ THẬN thì khỏi phải lo các chứng bệnh như sau nầy nảy ra :

Mộng-tinh — Di-tinh — Hoạt-tinh

là ba chứng rất hiểm nghèo, tuy theo bệnh nặng nhẹ mà phải tính ra. Hãy có hại đến đương sinh dục. Nếu đã phát ra ba chứng hiểm nghèo nói trên rồi, thì phải lập tức gửi thư về lấy thuốc 6 lọ mà dùng tiếp thì tất được chóng khỏi.

Bệnh nầy phần nhiều các bạn thanh niên thường mắc, vì hoặc chơi bời quá độ rượu chè thức đêm, hoặc là tăng nhiều đương mà sinh ra, vì khoảng từ đến 30 tuổi nhiều người mắc lắm. Ai mắc xin viết thư hỏi hiệu

SINH-HUY

44, Rue Maréchal Foch — VINH

Thuốc nầy mỗi lọ giá 1p00, mua từ nếu từ tính giá đặc-biệt là 5p00, tiền cước phí người mua phải trả. Mua mandat đề tên M. SINH-HUY, đánh giấy bảo đảm đề SINH-HUY VINH.

CUỘC THI LỚN KHUYNH-DIỆP

Chấm xong đã lâu. In giấy mà cũng đã gần xong, nhưng chưa có thể gởi ngay cho các người dự thi, vì bản hiệu phải đợi nghị định của Phủ Toàn-Quyền cho phép xuất-bản tờ Khuynh-Diệp-Báo, mới tiện gởi được.

Ai nấy cũng rõ : gởi 10.000 tờ giấy-in (gởi cho hết thảy các người có dự thi, và các nhà đại-lý, nhà-buôn Khuynh-Diệp), nếu gởi cách « giấy-in » (imprimés) thời tốn hết 200$00 (mỗi tờ : 2 xu), còn nếu gởi bằng cách « báo » (journal) thời chỉ tốn có 10$00 (10 tờ : 1 xu), khác nhau đến 190$. Trong lúc kinh-tế khủng-hoảng, hà-tiện được 190$00, về một nỗ, không phải là không nên hà-tiện.

Vậy xin bà-con chịu khó đợi cho.

Hiệu KHUYNH-DIỆP
kính cáo

Dầu LINH-BỬU, là dầu đặc, chế toàn bằng thượng phẩm trong sơn lâm bản quốc, như quế, đậu-khấu, bạc-hà, tô-hạp-hương, long-não, đinh-hương, cho nên dùng trị các bệnh ngoại khoa, nội khoa, nhất là đau đầu, ngạt mũi, chóng mặt, cảm hàn, trúng phong, ho hen, tức ngực, đau bụng, thổ tả, cúm, sốt rét, đau xương, đau gân, đau lưng, đau răng, đau thương, độc thương v. v, đều công hiệu lắm.

Nam phụ lão ấu đều dùng được cả.

Phát không 50.000 hộp échantillon.

Ở chỗ nào chưa có Đại lý Linh-bửu, xin gởi mua tại bản hiệu, nếu mua dưới 5 lọ xin thêm 0$14 cước.

GIẢI THƯỞNG

Có cuộc xổ số 20 giải trung, giải nhất là 100$00. Mua 1 lọ 0$25, hoặc 0$40, hoặc 0$80 thì giữ lấy cái toa làm vé số.

Mua 1 hộp 0$07, mà được cái toa có chữ **THƯỞNG** thì gởi về bản-hiệu nhận 5$00, hoặc 1$00.

GIÁ BÁN : Hàng đặc-biệt : **0$07** một hộp

Số 1 **0$25** một lọ Số 2 **0$40** Số 3 **0$80**

VÂN-HỒ (Mme Trần Thị Nhơn Mẫn)
27 RUE GIA LONG HUE ANNAM

靈寶油

奉秋時美王綸石中得黃文金簡之寶以開孔子孔子曰此乃靈寶之方益生之法此油亦靈寶之方也但不得於石中而得於本國林品或亦長生之法亦是延命之符靈寶油乃採蓮山林上品用泰西化學與最新技術抽其精質製煉而成這種香油可於內科外科施於男婦老幼用之無不靈驗誠無上之寶貝也其功効之最妙者爲祛風散寒溫胃止嘔下氣通經開竅消積

Thuốc P. D. Đ.
HIỆU CHỮ THỌ

Giải huyết độc P.D.Đ.	*Bổ huyết trừ phong*	1$20
Lập chỉ phát lảnh tán P.D.Đ.	*Trị nhức đầu, đau xương, cảm mạo, nóng lạnh, v. v.*	0.10
Hóa đàm chỉ khái hoàn P.D.Đ.	*Trị các bệnh ho, ve lớn*	0.60
	ve nhỏ	0.30
Thuốc sán trẻ con P.D.Đ.	*Trị bệnh sán trẻ con*	0.20
Thuốc nóng lạnh trẻ con P.D.Đ.	*Trị các chứng nóng lạnh của trẻ con*	0.20
Thuốc đau bụng trẻ con P.D.D.	*Trị các chứng đi tả của trẻ con*	0.30
Nhựt nguyệt thủy P.D.Đ.	*Trị các bịnh đau mắt*	0.20

Những món thuốc nầy các nhà buôn thuốc tây, nam, bắc, đều bán được cả.

Xin hỏi tại : **Hiệu Bào-Chế**

PHẠM-DOÁN-ĐIỀM

(Annam) *Tourane*

XIN ĐỪNG LẦM

NAM-VIỆT VỚI VIỆT-NAM

Vốn là chúng tôi có lập ra hãng savon hiệu **VIỆT-NAM** *đã lâu nay, ai ai cũng đều hoan nghênh là savon thiệt tốt, chẳng kém savon Marseille mà giá lại rẻ nhiều. Nay chúng tôi có hay rằng có một thứ savon mới ra đề hiệu* **Nam-Việt** *và có nhiều ông mua lầm tưởng là* **savon VIỆT-NAM**, *viết thơ tới hỏi. Bởi vậy chúng tôi viết bài nầy xin quí ông quí bà có mua* **savon VIỆT-NAM** *thì coi kỹ có đầu hình người đàn bà VIỆT-NAM là savon của chúng tôi.*

Nay kính cáo

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hỏi xin không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ở hiệu sữa NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

VIỆC THẾ-GIỚI

Trung hoa đối Nhật

Thượng-hải 28 Mars — Chen-kea-Po, Tổng trưởng bộ công nghiệp, tuyên bố với báo giới rằng Công-tinh-Vệ và Tưởng-giới-Thạch, sau cuộc đàm phán ở Nam-kinh, đã quyết định kháng Nhật, Công-tinh-Vệ sẽ nhận lại chức Trưởng ban hành chánh

Những nhà chính trị Trung hoa lâu nay tán thành sự trực tiếp điều đình với Nhật, nay vì dư luận Trung hoa và thái độ Nhật mà nhận ra rằng nếu điều đình với Nhật thì mình sẽ không còn ngồi được trên địa vị của mình nữa

Phong sắc ở Thái bình dương

. . . . . .

Hải quân bãm trường Mỹ thanh ngôn rằng : toàn hãm đội Mỹ phải lưu trú ở Thái bình dương đợi khi nào cuộc Viễn đông có chín hoa hoãn, sẽ định sự hành chỉ, vì miền ấy cần hải quân nhiều.

Lại nói, số hải quân tỷ-suất do công ước Luân-đôn đã hạn định, nước Mỹ vẫn tôn trọng công ước song phải tạo thêm quân hạm cho đúng số ấy.

Liên bang chánh phủ Úc châu đề nghị xin chánh phủ Anh đem 4 chiếc khu trục hạm tốc suất cao nhứt mà thay cho 4 chiếc cũ ở Úc châu. Dùng hải viên ở chiếc phi cơ mẫu hạm phân phối vào 4 chiếc khu trục mới kia

Tham mưu tổng trưởng Nhật, Tài nhân thân vương, vào cung xin đến mùa thu nay hành lễ đại thu thao ở huyện Phúc tỉnh miền Bắc lục. Thường niên khai hội tháng vừa qua ấy viên trưởng Liêu Trạch báo cáo tham nghị số dự toán đã thông qua, sau Trại đồng và Hoàng mộc phúc đáp thì giải quyết, toàn viện nhứt trí thông qua số quân phí cự khoản thuở nay chưa từng có.

. . . . . .

Rối loạn ở Ấn độ

Calcutta, 27 mars. — Tại làng Bouskali, cảnh binh bắn vào một đám biểu tình : một người chết và nhiều người bị thương.

Có mấy người có lẽ thuộc về phái quá khích giết chết một viên quan cảnh sát người Ấn ở Patiyu, gần Calcutta.

Ban chấp hành Hội nghị bồi dân quyết định mở kỳ Hội-đồng thường niên tại Tribar. Ban chấp hành ấy bỏ thăm đề quyết nghị chỉ tỏ rằng dự luật của chính phủ vừa rồi làm cho các hội viên bất mãn, và xin sửa lại dự luật ấy, cho các tỉnh được rộng quyền tự trị về hành chính, lập pháp và tài chính, và giảm bớt quyền các chủ tỉnh cùng Toàn quyền.

Bombay, 27 Mars — Trong một bài báo, ông Gandhi khuyên phái Uế-đa-phi đừng ăn thịt, đặng tránh những đều ngăn trở trong sự phá bỏ chế độ giai cấp.

Vấn đề thuộc địa của Đức ở Thái bình dương

Đông kinh, 26 mars. — Chính giới Đông kinh cho rằng nước Huê kỳ, cho đến Hội Vạn quốc cũng không có quyền cuối cải chủ quyền của Nhật trong các thuộc địa cũ của Đức ở Thái bình dương, bởi vì Đức đã nhượng lại cho năm nước lớn, năm nước nầy lại nhượng cho Nhật.

Lao động cưỡng bức

Bá-linh, 29 Mars. — Nội các Hitler sẽ ra một đạo luật về việc lao động cưỡng bức (travail obligatoire), buộc các thiếu niên 18 tuổi trở lên có chức nghiệp hay không, phải làm một công việc trong một kỳ hạn nhứt định, giống như lính. Có lẽ các công việc đầu tiên là khai khẩn đất đai và phòng ngự nước lụt.

Chính sách Hitler có ảnh hưởng ở Huê-kỳ

Nữu-ước, 26 mars. — Người ta đoán sẽ có đến 100.000 dân Do thái dự vào cuộc biểu tình phản đối các thủ đoạn tàn ác đối với dân Do thái ở Đức. Xe điện sẽ đình chạy trong một giờ ; các nhà hàng của người Do thái ở Nữu ước sẽ đóng cửa để cho trẻ con có thể đi dự các cuộc mít tin. Các chủ tỉnh Pensylvanie, Wyoming, Caroline du Sud có gởi thơ tán thành việc ấy.

Ở Nữu ước, hôm qua có 7,000 người Do thái biểu tình trước lãnh sự quán Đức.

Newsien, trong một bài diễn văn, tuyên bố rằng Hitler giắc nước Đức vào một trận nội chiến dữ dội, sau trận nội chiến ấy sẽ có một trận thế giới chiến tranh, làm cho nước Đức không ngóc đầu dậy nổi.

(Xem qua trang 4 cột 2)

Hội Vạn-Quốc Tiết-kiệm

HỘI HIỆP BỔN NẶC DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm-soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải) và 8.000.000 phật-lăng đã đóng tất cả

Quản lý cõi Đông-Pháp : SAIGON số 126, đường Chaigneau

Chi ngành ở tại HANOI số 19 đường Borgnis Desbordes

Muốn lập vốn

Muốn lập tự-bổn

Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN QUỐC TIẾT KIỆM

— Vé 1.000 đồng —

mỗi tháng góp 8 đồng

— Vé 500 đồng —

mỗi tháng góp 4 đồng

— Vé 250 đồng —

mỗi tháng góp 2 đồng

Mỗi tháng đều có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được Hội trả tiền lại nguyên cái vé, lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãn hạn giao kèo, Hội sẽ trả đủ số bạc lại, và được chia 33,33% tiền lời của Hội.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ các điều-lệ cho chư vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội.

Đại-lý ở Huế : M. HOÀNG TOẠI boîte postale N° 44 HUE.

Maison HOP-THINH

Soierie & Mercerie

32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang

HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như : lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa, the thâm hàng đen the các màu trơn và hoa, Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m37, 0m40 0m70 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải màu, chẻ hai thiệt ngon. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các Quí khách ở xa xin viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bản hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như valise, cặp sách, giầy giép, ví da, đồ đồng, đồ thêu, như mặt gối, vân vân... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các qui khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gửi hàng đi các nơi theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ các Qui khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch

Mme NGUYỄN THỊ-SÂU

HỢP-THỊNH

32 Rue des Cantonnais HANOI

MUỐN KIẾM ĐẶNG NHIỀU LỜI

Muốn có đông người tới mua hàng vui vẻ tấp nập thì không chỉ hơn là buôn bán các *thuốc thông dụng gia truyền* sau nầy, rất thần diệu đại tài, nhà nào cũng cần mua dùng tới luôn, mà giá lại cực rẻ, chỉ có bảy xu (0$07) một ve hay một bao, như :

Các thuốc *Sốt-rét, Đau mắt, Lở chốc ; Ngứa ghẻ, đau bụng ; Đi ngoài ; Thời-khí, Sôi bụng đi rửa ; Ho khan, Ho đàm, Kiết-lỵ, Thuốc xổ ; Lưỡi trắng trẻ con ; Cam-sài trẻ con, Nón trẻ con ; v. v.*

Nếu ở các làng nào, huyện nào, các ngài cũng bỏ ra một món tiền nhỏ để buôn những thuốc rất kiến hiệu đó về bán, thì không những kiếm đặng món lợi khá lớn, mà còn giúp đồng bào khi đau yếu được khỏi ngay, bớt nỗi sanh ra bệnh kinh-niên cố tật, tiền mất tật còn. Còn như các bệnh khó khăn lâu năm như : *Phong hủi, ho lao, đau ngực, lậu kinh niên, tim la, bạch-đới, di-mộng tinh, động-kinh* vân vân.... các ngài mách giúp bệnh nhân gởi thơ về Bổn-đường mua thuốc thì Bổn-đường sẽ có huê-hồng rất hậu để kính tặng. Thế là nghĩa lợi vẹn toàn.

Vậy ai muốn mua buôn, làm đại-lý các thuốc trên nầy, muốn mách giúp bệnh nhân, xin cứ gởi ngay thơ về cho nhà thuốc :

ĐẠI - BẢO - ĐƯỜNG

22 rue Médicaments -:- HANOI

Chết hết ba đứa nhỏ Lỗi nơi ai?

Công tinh sanh dục, ai ai lẽ chẳng mong cho con cháu đặng ăn chơi lành mạnh

Nhưng nếu sanh con mà không biết cách nuôi con để cho con cháu phải bịnh hoạn và chết non ấy lỗi nơi kẻ đứng làm cha mẹ

Năm vừa rồi tôi nhơn đi lục tỉnh, ghé thăm ông bạn tôi là M. Nguyễn-văn-Khóc mới hay rằng 3 đứa bé của ông Khóc vì bịnh ban nóng lạnh mà phải thiệt mạng cả ba. Thật một việc đáng thương tâm. Giá chi ông bạn biết cách đề phòng, tìm cho được CHỈ-LINH TÁN mà cho 3 đứa bé của ông bạn uống có đâu đến đổi. Thuốc nầy hay lung lắm, dùng đến ai cũng cho là thần dược. Các chứng ban nóng lạnh, hay khóc đêm lư đờ buồn bã uống thuốc nầy một trong ba gói là xong.

Chỉ linh-Tán, có bán khắp cả Đông-Pháp. Các chỗ bán dầu Khuynh-Diệp đều có bán giá rẻ 0$12 mỗi gói. Mua sỉ xin hỏi ông 30% xin do nơi Viễn-Đệ 11 quai de la susse Huế. Hay là do nơi NGUYỄN-VĂN-PHỔ boîte postale n° 61 SAIGON

Ai ăn uống không tiêu

Xin hãy dùng thuốc tiêu xà hiệu Nhành-mai mỗi ngày uống vài hột, sẽ được ăn cơm ngon, và tiêu trừ các chứng bịnh hiểm giá mỗi gói 0$15, do nơi Viễn Đệ 11 quai de la susse Huế.

Có gởi bán khắp cả Đông Pháp, các chỗ bán dầu Khuynh-Diệp đều có bán.

THUỐC VẠN-BẢO

của

Hải-Ngọc-Đường

海玉堂萬保丸

Chữa đau bụng, đầy bụng, đi tả, kiết y rất thần hiệu. — mỗi ve 25 xu. — mua 30 ve xin tính 4$80 và khỏi chịu cước. — Phân hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre remboursement)

Thư gởi cho :

M. NGUYỄN - HUY - CƯ, Tá-tài, làng Hoằng - nghĩa, phủ Hoằng - hóa, tỉnh Thanh-hóa (Annam).

Đâu đâu cũng đều có bán thuốc nầy mà bán rất nhiều và rất chạy là những nơi nầy :

Hanoi M. Đồng lương, 125, Rue du Coton

Thanh hóa : M. Phúc hưng Long, 5 Grand'rue

Vinh M. Vĩnh hưng Tường, 77, Rue Sarraut

Huế : M. Vĩnh Tường, 49, Rue Gia long

Quảng ngãi M. Quảng hòa Tế Công Ty, ở Cửa Tây và ở Phú nhơn

Qui nhơn : M. Hoàng Ta, Tâcheron et Commerçant

Phan thiết : M. Minh Giang, 2, Rue Đông khánh

Phan rí : M. Nguyễn Vệ, Commerçant à Chợ mới.

NỰC NĂM 1933

Tại tiệm BOMBAY mới

AU - BON - MARCHÉ

115 Rue Paul-Bert -:- HUE

Mới có về đủ các thứ SA - VÂN - MINE toàn tơ, đủ các kiểu bông và trơn, lại thêm đủ các thứ hàng tơ lụa *Bắc kỳ* như xuyến, lương, the, lĩnh và nhiều đủ các mùi.

Giá bán sỉ bán lẻ không đâu sánh bằng

Một tễ thuốc **PILULES PINK** thêm cho các cơ-thể yếu-mệt biết bao là máu tốt, rất nhiều, rất bổ, rất hay làm cho sức mạnh nở nang và tinh nhanh nhẹn thêm lên.

Thuốc **PILULES PINK** là một thứ thuốc thần hiệu để chữa khỏi bệnh thiếu-máu, bệnh phiền-muộn, bệnh nhọc-mệt, bệnh tới thì lớn-sổ và bệnh trở về già, bệnh đau dạ-dầy, bệnh nhức đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây.

NHÃN XANH

Nếu hiệu tinh khiết thiệt bổ

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Già ăn trẻ lại.
Gái ăn đất chồng.
Nẹ giống ăn thụ thai.
Trẻ ăn chóng lớn.

Sữa "LE GOSSE" rất bổ cho tất cả mọi người ; có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà - nước năm 1932

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc... ở Saigon

Có bán trong các tiệm tạp - hóa ở Đông - Pháp.

HIỆU GIẤY XANH : *Giá mỗi hộp* ..... 0$32

Đại - lý :

ÉTABLISSEMENTS MORIN - FRÈRES

HUE - TOURANE - QUINHON

Đâu là CÓI PHÚC?

TRIẾT-HỌC TIỂU-THUYẾT

Tác giả C. Flammarion ⟷ *Giang - Hạ dịch-thuật*

Số 108

Cách ít ngày sau ông đốc tờ và bà tước đem cái bình đựng nắm tro của hai vợ chồng ông Cư-sĩ mà đặt vào trong một khối đá quán, rồi gắn kỹ lại.

Trên miễn đá kia chỉ có khắc hai chữ đề cho hai cái tên người chết, các thứ cây ông Cư-sĩ trồng hồi trước càng lớn thêm, che kín cái mồ đá dưới một chòm nhánh lá sum sê. Giữa cảnh u nhã nầy mọi sự đều như cũ. Trong rừng gió thổi ; gần các tổ, chim kêu ; suối nước nỉ non, ánh sáng mặt trời buổi trưa đọi qua các lớp cây tuồng như lọc ; chiều lại bóng hằng nga tuồng như cứ lần quần ở chỗ nầy để chiếu xuống cả cảnh cả của một cặp thanh niên vừa trải qua một đời hạnh phúc.

XXVII

Thời gian và không gian vô tận

Tro bụi ở lại đất. Linh-hồn trở về trời.

Trong khi ông Cư sĩ và nàng Minh tinh đương nằm trên đỉnh núi trong lúc đêm khuya một sao chổi đi gần đã làm cho sáng tỏa cả bầu trời và rung động cả không khí, thì hai người nghe như đi vào cái cõi hư không. Tay xác của hai người chết mà hồn của hai người vẫn sống và đi theo vì sao chổi ở giữa không gian. Chẳng khác gì một cặp chim bay trên đỉnh núi, vẫn gần gũi nhau gần như hiệp một, không sao rời nhau ra được, hai cái hồn kia cỡi trên gió, ngồi trên mây, đi mải trong cái cõi trời của các vị tinh tú, mà tưởng như đương ở trong giấc ngủ. La - phật tỉnh giấc trước và trông thấy mình đương ôm Minh tinh ở trong tay. Chúng cũng có một cái xác đồng như cái xác khi còn ở trên trái đất ; nhưng cái xác ấy bây giờ hóa thành một chất không rờ được, không cân nhắc được, một chất như chất điện, một chất mà làm cho trí não ngày trước giao thông được với cái cơ thể hữu hình. Rồi đến Minh-tinh cũng tỉnh giấc, mà không biết rằng mình đã thay đổi. Vả cả hai người cũng không biết rằng một con sao tuệ-tinh đã chở chúng đi xa. . . . Cũng như khi ta ở trên khinh khí cầu, khinh khí cầu chở ta đi mau bằng sức gió mà ta cũng vẫn nghe yên tĩnh, nên hai cái hồn kia khi đi trên tuệ-tinh cũng không biết cái tốc-độ của tuệ tinh, và tư-tưởng vẫn nằm yên trong giấc mộng.

Cái Tuệ-Kinh kia, khi đã quơ cái đuôi phủ mặt địa cầu ta thì đi ra ra về hướng sao Hỏa tinh. Vì Tuệ tinh nầy cũng phủ đến cả Hỏa tinh, vì vậy mà hai nhà lữ hành kia lại được gần gũi một cái thế giới khác, rất lạ rất thú ! Những đồng rộng mênh mông màu đỏ, nhưng con đường lớn màu xanh, vô số con sông, những nhà cửa làm trên không trung, những vật nhẹ nhàng bay nhảy trên khoảng trống. Đến gần đó thì chúng nghe như đi xuống nhẹ nhàng, cũng như các sao băng mà ta thấy có hồi đi rất chậm.

Chính trên Hỏa tinh đó, mà hiện nay La-phật và Minh-tinh đương sống. Sau khi từ giã địa cầu Hỏa tinh là cái tinh cầu thứ nhất đã cung cho chúng một chỗ ở rất thú vị. Hỏa tinh là một thế giới không khác gì với thế giới của ta lắm, nhưng nói về sự tiến hóa thì Hỏa tinh đi trước địa cầu ta xa. Trên Hỏa tinh không có khí hậu thay đổi, không có bão lụt, không có các sự thiên tai thường hay tàn hại địa cầu ta, và chia ra những thời tiết lạnh nóng rất khác nhau như ở ta, vì vậy mà ở trên Hỏa tinh rất thú vị. Không khí ở trên Hỏa tinh thì vẫn trong sạch luôn và trên Hỏa tinh không hề có một tụ mây che đậy. Không khí lại nuôi sống cho sinh vật. Người ta ở trên Hỏa tinh không lần ăn cũng sống, và không hề chém giết nhau. Ngày đêm cũng kế tiếp như ở ta, nhưng một năm giài hằng hai năm dưới ta và các điều kiện sinh hoạt rất diệu dàng dễ chịu.

(Sẽ tiếp)

CÓ TÊN

GẦN 150 THỨ SÁCH VÀ BÁO BỊ CẤM

Trong quyển sách « GIA ĐÌNH GIÁO-DỤC » mà bản quán mới in lần thứ ba (2 quyển in chung) có in thêm một bản các tên sách và báo bị cấm, vậy ngài nào cần biết, tưởng cũng nên mua mà xem.

Giá bán 0$35, ở xa thêm 0$13 cước gởi lãnh hóa giao ngân 0$63.

Tiếng Dân

Giới thiệu sách mới

Bản báo có nhận tặng 3 quyển sách dưới nầy :

1. « Tài trẻ nước Nam » quốn 1, của ông Nguyễn - đồng - Chi thuật, *Kho sách bạn trẻ* (Vinh) mới xuất bản.

Sách nầy gom góp các chuyện vặt của các bậc thần đồng (bạn trẻ có tài học, có tính tốt v. v...) ta hồi xưa. Bạn trẻ ta ngày nay nên đọc.

Giá sách của *Kho sách bạn trẻ*, mỗi quyển 0$08

2. « Les modes et les temps en français » của nhà in Qui-nhơn.

Sách nầy dùng cho học trò học chữ Pháp rất tiện.

3. « Vượt qua đường kinh tế khủng hoảng » của ông Đông-Hải Thôn-phu (Hanoi) ; giá bán 0$10.

Vậy có lời cảm ơn chung các nhà có lòng gởi tặng những sách trên.

T. D.

VIỆC TRONG NƯỚC

HÀ – TĨNH

Một cái án mạng không hiểu

Hồi 10 giờ trưa hôm 22-3-33 vừa rồi, tại làng Xuân-tỉnh, tổng Thượng-xá (Nghi-lộc), bỗng nhiên nghe một tiếng nổ sầm y như tiếng súng đại-bác, xa gần ai cũng ngơ ngác, chạy tới thấy một cái án mạng. Người chết đó là một đứa trẻ con chừng 10 tuổi, tên là Lê văn-Lộc, con một người dân cày rất nghèo ở trong làng. Lộc chỉ còn mẹ. Đương lúc mẹ con làm việc ngoài đồng, hồi đó mẹ bảo con về nấu cơm trưa ăn. Vì chưa kịp soạn sửa gì, thì bị chết. Sau khi xảy ra vụ án mạng, lý trưởng liền đi báo đồn và huyện. Các nhà chuyên trách tới làm biên bản; xét tử thi thì thấy bị một phát đạn ở trán xuyên ra tận óc, song cũng chưa hiểu là phát đạn gì. Hiện các nhà chuyên trách đương hết sức điều tra. Có nhiều người tình nghi và lần bằng đã bị bắt tống giam tại huyện để xét hỏi. T. S.

Có thiệt cho dân

Ở làng Mỹ-khê, tổng Phương-điền, huyện Hương khê, có hai cây gỗ lớn ở gần đền Tam-tòa, đã hơn mấy mươi năm, tán vần nhận làm của công.

Ngày tháng chạp năm ngoái, quan Đại-lý Hương khê bắt dân làng đốn hai cây gỗ ấy để dùng. Vì gỗ lớn quá bổ phải 3 tòa đền bị nát hư nhiều. Theo lời dân làng thì muốn tu bổ lại phải một số tiền lớn. Quan có trừ lại bao nhiêu gỗ; kỳ tháng 3 đây bảo lý có làm đơn xin, không rõ quan có cho nhiều ít gì không. L. d.

QUẢNG-BÌNH

Lật củi bị phạt

. . . . . .

Mới đây có một bọn dân nghèo làng Quảng xá, phủ Quảng Ninh, ngặt củi thồi, thuê đò đi rừng lật củi mục, chặt nhánh khô, mỗi người được 1 gánh nhẹ. Rủi gặp quan Kiểm-lâm bắt, hỏi tên họ, rồi bảo đến ngày 16-3-33 phải chở củi xuống tòa Lâm chánh. Dân quê thực tha, và tin rằng quan dạy điều gì cho khỏi lẽ lật củi mục mà bị phạt, bèn khai thiệt tên họ, đến ngày mồng cứ chở củi ấy xuống. Vào tòa, quan bắt phạt 30$! lại còn bắt thêm 15$ nữa (permis de coupe 5$, còn 10$ là tiền thuế củi 2 tháng giêng và hai), vì quan nói lần này đi củi, thì chắc tháng trước cũng có đi (?), nên phải chịu phạt cả 2 tháng (!!). chúng còn phải chịu cho viên quản 5$ nữa. Thế là cả thảy 50$ kêu gì cũng không thu.

Tay làm hàm nhai, số phận dân nghèo mà gặp phạt nặng như thế, thật đáng tội nghiệp ! P. V.

QUẢNG-NAM

Ổ bợm

Hạt Đại lộc có nhiều bợm, mà cái ổ là ở tổng Mỹ-hòa và Dư-hòa hạ. Riêng tổng Mỹ-hòa, làng nào cũng có bợm, như là làng Đại-an, Ái-mỹ, Hòa-mỹ đông tây, Phúc-lộc, bao trộm. Ba con trong tổng không khi nào là không mất trộm. Suốt đêm chó sủa vang trời. Bợm như thế mà không ai dám nói, vì lũ ấy võ nghệ giỏi, lại có quyền, sợ phải thù oán; nếu rình đánh sợ mang tại, bắt giải sợ tốn kém (nói vậy chớ khó bắt lắm). Mới rồi chúng cùng thằng Hạnh (Ái-nghĩa) đến trộm tại nhà hương Toàn làng Phúc-yên, nhưng chỉ Hạnh bị bắt thôi.

Mong quan trên do xét mà trị lũ nầy cho dân được an cư lạc nghiệp. Bố

Con đường nên sửa

Về hạt Tiên-phước — Tam-kỳ có con đường số 112, tức là con đường suốt từ làng Việt-an đến làng Chiên-đàn — (giáp đường Điện lý số 1 ở Tourane vô). Ngày trước sửa [illegible] tới làm, [illegible] khai đời đồn Phú-lâm lên Tân-an (1921) đến nay, không thấy sở Lục lộ để ý chăm nom đến nữa. Hiện nay đường thì lở sụp nhiều nơi, cầu cống không còn.

Đường ấy là một con đường ích lợi cho sự giao thông của dân miền sơn-cước. Vì buôn bán gì thì vật

(Tiếp theo trang ba)

Trưởng đoàn đại biểu Nhật ở Hội Vạn-quốc, Matsuoka, đến Nữu-ước

Nữu-ước, 21 Mars. — Ông Matsuoka đến Nữu-ước, có tuyên bố:

« Nước Nhật không cần cầu cứu với ai, bởi vì không phải là một nước chư hầu của Mỹ hay là một nước nào ».

Ông lại nói rằng sự giao thiệp Mỹ Nhật muốn cho được tử tế thì Mỹ phải rút các chiến thuyền ra khỏi Thái-bình-dương; và ông không biết Nhật có ra Q. L. không, chớ bỏ các hòn đảo đương quản trị ở Thái-bình-dương thì không khi nào bỏ.

Khi ông mới đến, thì ngay chỗ bến Tàu, người ta có bắt được một người Trung-hoa có súng lục trong lưng, súng lại nạp đạn rồi bắn hỏi. Vì thế cho nên người ta canh phòng, hộ vệ ông kỹ lắm. 2000 người Trung hoa lựu lại chỗ bến tàu mà biểu tình bài Nhật, nhưng không xảy ra chuyện gì.

Colombie và Pérou

Lima, 28 mars. — Quân Colombie đánh Guepi. Thế là hai nước đã bắt đầu thiệt chiến, vì Guepi là đất của Perou, lâu nay không ai chối cãi được.

Ai biết bảo giùm

Tôi có một tên người nhà là LÊ VĂN-CHẤN, hình cao, người gầy, có tính hay say rượu, nguyên quán xã làng Sơn-tu, huyện Hương-sơn, tỉnh Thanh Hóa, cha mẹ đã bán cho thầy mo tôi (làng Nguyệt viên, tổng Tứ-quang, phủ Hoằng Hóa) từ khi lên năm tuổi, nay ở đã ngoài hai mươi tuổi. Nó theo tôi vào Khánh Hòa đã được hai năm, không biết tôi vào cuối tháng mười năm ngoái nó ăn cắp của tôi một ít đồ rồi bỏ trốn đi đâu mất.

Tôi nay tôi đã viết thư cho người quen biết ở các tỉnh bên giùm, chưng không thấy tin tức gì.

Vậy ông, bà nào biết nó hiện ở đâu, xin viết thư mách giùm cho tôi, tôi sẽ xin tạ ơn.

Nguyễn xuân Nhượng
Instituteur
à Khánh Hòa
Nhatrang-Citadelle

益 HIỆU DƯƠNG-NGUYÊN

益號採選上品生熟藥材

là một hiệu to nhất, hoàn toàn nhất, của người Việt-nam.

Bán buôn, bán lẻ, thuốc nam, thuốc bắc rất nhiều, đủ cả các thứ sâm Hoa-kỳ, sâm Cao-ly v. v. thứ nào cũng chọn toàn hạng tốt cả, giá tính rất phải chăng.

Xin đồng bang chiếu cố.

Ở xa bán theo cách *lánh-hóa giao-ngân*.

Thơ và mandat xin đề gửi cho
M. NGUYỄN - XUÂN - DƯƠNG
hiệu Dương-Nguyên
123, Phố - Khách — Nam-định

sản nông hóa đều chuyên chở ở trên con đường ấy cả, khi thì sang chợ Việt-an khi thì chở xuống Tam-kỳ. Hai chỗ đó mà buôn bán thạnh vượng cũng nhờ con đường ấy.

Bởi thế dân chúng tôi mong nhà nước một là lấy ngân sách làng tỉnh, hai là lấy dân tư ích trong hai hạt Tam kỳ và Tiên-phước tu bổ thế nào mà sở Lục-lộ coi sóc (có giao cho Tổng lý thì có cách giám đốc thế nào, không thì bọ làm lấy rồi không ra gì). Tư con đường nầy bỏ hư, dân gian rất lấy làm phàn nàn cho sự giao thông bất tiện. Huống chi công phu làm ra đường ấy tốn hao biết chừng nào, mà nay nhà nước nỡ bỏ đi sao! Không rõ mấy ông dân biểu và mấy ông nghị hàng tỉnh có thấy chỗ lợi hại của dân gian mà đạo đạt lên chánh phủ không.

L. Tr. dân miền nguồn
QUẢNG NGÃI

Lụt và lạnh trái mùa !

Lúa thì lớp chín, lớp trổ, lớp mới cấy; bắp, mè, châm, đậu, chỗ mới mọc, chỗ đương gieo. Cây trái đương trổ nhụy, đơm bông mùa xuân quan hệ với nhà nông thế nào!

Ngờ đâu tối 11 tháng hai annam, trời bắt đầu mưa gió; mưa như cầm vò xối, ròng rã tới chiều 12 nước sông lên đến ba thước, nước đồng cùng đầm tràn bờ. Lúa đã chín (ruộng gò) thì rục rã rụng bông; lúa mới cấy (ruộng sâu) lại trốc mầm rụi đọt, còn lúa đương trổ (ruộng triền) lại bị rụng hết máu. Thế là mùa thang [illegible] còn hoa lợi vất như đậu, mè, châm, bắp, chỗ mới gieo thì thôi giống, chỗ đã mọc thì rục chồi.

Nhưng ông xanh chưa vừa bụng, lại còn gió lạnh luôn đến mười mấy bữa! cỏ cây đương tươi tốt, bỗng chốc cũng héo lá vàng bông! cái khổ nhà nông không chỗ tránh!

Dân nghèo

Sách thuốc

Dịch ra quốc ngữ, trên đặt thánh ca, kể ra các bệnh, dưới kê đơn thuốc, vừa chữ quốc ngữ, lại vừa chữ nho, bệnh nào thuốc ấy, thật rất tinh tường, có 372 cái đơn thuốc chén chữa đủ hết các chứng bệnh người lớn trẻ con, dùng rất công hiệu. Ai có sách này cũng như có thầy lang đại danh sư ở trong nhà vậy. Khi nào có bệnh thì tự xem sách kê đơn lấy thuốc mà dùng thật rất tiện lợi. Ai biết quốc ngữ là kê đơn được. Giá một quyển 1$00.

Nguyên sử tòa thượng hạng thông phán

TRẦN-ĐỨC-CẢNH

57 – phố Định - Tân — 57

TONKIN NAM-ĐỊNH

HẾT KHÍ LỰC Chữa rất cẩn thận, rất chóng kiến hiệu, khỏe vỡ tâu dật.
thì dùng thuốc: PARISIAN PILLS - Giá bán 1$ 00

LÂU CÓ MỦ mới mắc đã lâu kinh niên
Dùng vòng bằng quang, sáng hòn giọt, [illegible] chẳng mủ, sạn sán
Thì dùng thuốc: BLENNOGOL GIBERT - 1$ 00

TIÊM LA Chữa rất cẩn thận, kiến hiệu, kín đáo, dễ đem theo khi đi chơi
Dùng thuốc COMPRIMÉS de GIBERT
dùng thay thuốc tiêm và thuốc tiêm rất lợi
Chân lành, mấy dùng thuốc gì cũng không khỏi, dùng thuốc này thì rất kiến hiệu.
Hộp năm mươi viên: 1$ 60
Gửi mua và xin sách chỉ dùng, hỏi hàn cận kề, không tính tiền.
Pharmacie GIBERT, 18, Rue d'Arbagne MARSEILLE
Gửi xin đáo, theo lối recommandé. Nhớ khi thơ mua thì đính theo số tiền.
Có bán tại các hàng bào chế tốt.

Thuốc điếu số «1» mỗi bao giá 0$06
Thuốc điếu «Mic» » 0$08
Thuốc điếu «con gà» » 0$08
Thuốc điếu «Bông hường» mỗi bao giá 0$10
Mua buôn giá phải chăng xin viết thơ thương nghị
HON-LỢI
Đại-lý — Quinhơn (Annam)

LÀM TOÀN BẰNG MÁY !

Giày vải trắng, đế crêpe đúc giá bán 1$65 một đôi

Giày DEUX COULEURS

làm bằng vải trắng, cao-su và da scajon hay da beige và da grise, semelle bằng crêpe anglaise, tùy ý các ngài lựa da, bán giá đặc biệt là 3$85 một đôi. Cũng kiểu ấy, bằng hai thứ da cả, năm ngoái bán 8$00; năm nay chỉ bán có 5$50 một đôi.

AN-THÀNH
Cordonnerie Moderne
57 Rue de la Soie -:- HANOI

Ai đã có Catalogue An-Thành 1932, nay hạ giá là 15%.

LỜI CẢM ƠN

Huế, le 19 Janvier 1931

Kính ông Nguyễn-hữu-Câu,

Bấy lâu nay tôi chậm gửi thư cảm tạ ông, thật tôi xin lỗi không phải cùng ông.

Tháng trước đây, theo lời ông tôi có ra Hiệu Vinh-Tường (Đại-lý ở Huế) mua thuốc PHONG TÍCH uống trong mấy liều gì đó mà bịnh đã lành, nay tôi uống vẫn được như người thường, thật là mừng cho tôi quá; lúc nay tôi ngồi nghĩ tôi là bịnh đau lâu kinh niên, uống thuốc tây thuốc tàu thuốc ta cùng nhiều mà chẳng thấy hiệu quả, tôi đành tuyệt vọng mà chịu, ai ngờ nay gặp mối vị thuốc thần được tự mình đem ở năm mà chỉ trong ngoài có hơn 10 ngày mà khỏi, thật là một vị thuốc rất quý báu cho nhân loại.

Có một đều rất đáng trọng tài là của ông công bình chế luyện thế nào mà uống thời thấy hiệu quả, chớ không một chút gì là tổng phát, thành thử bà con ai thế nào cũng dùng được như thường.

Tôi tôi xin cảm tạ các ông nay thì công nhân loại đã tốt sức chế ra một vị thuốc Thần được như thế. Sau nữa ông biết đáng ông mừng cho tôi.

Từ nay tôi xin giới thiệu giùm cho ông những người đã bị bịnh nào tôi đây vị thần-dược đó có danh tiếng thêm.

Nay kính
Nguyễn-hữu-Câu
Cours Pédagogie - Ecole Paul-Bert à HUẾ

VẬT QUÍ ĐỂ HỌ THÂN

1er) Dầu LỢI-SANH của nhà thuốc LỢI-SANH-ĐƯỜNG ở Saigon là một thứ dầu trị bá chứng: nước dãu, đau bụng, thổ tả, cảm gió, sổ mũi, cảm độc v. v. nay hơn và rẻ hơn các thứ dầu khác. Dùng dầu LỢI-SANH lại còn giúp được người Việt-nam trong cuộc tranh thương nữa. Giá bán rao hàng mỗi ve 0$20

2) **Diều-kinh-hoàn**

Đơn bà bị chứng đau bụng máu, ăn ngủ không ngon, tay chân bải hoải, gầy ốm xanh xao, là vì bởi đường kinh lúc trồi, lúc sụt, khi có khi không, bởi nhiều hồi ít, dùng ngay thuốc ĐIỀU-KINH-HOÀN của bản hiệu thì được bình phục ngay. Thuốc ĐIỀU-KINH nầy không riêng gì để người có bệnh, mà người vô bệnh dùng nó thì khí huyết càng thêm bồi bổ lại tiện bề thai nghén.

Giá bán mỗi hoàn 0$20. Mỗi hộp 6 hoàn 1$10.

Bản đường chế đủ các thuốc cao đơn hoàn tán rất linh nghiệm, đều có nhãn hiệu BẢN TÂY, đã của chứng tại Tòa Sài-gòn.

Ở Trung Bắc kỳ ai muốn làm Đại-lý hoặc mua đông dầu và thuốc của bản đường xin viết thơ thương lượng với M. TRẦN-DIỀU 50 rue de la Marne près de kho muối TOURANE.

LỢI SANH ĐƯỜNG
371 rue Paul Blanchy - TÂN ĐỊNH - SAIGON

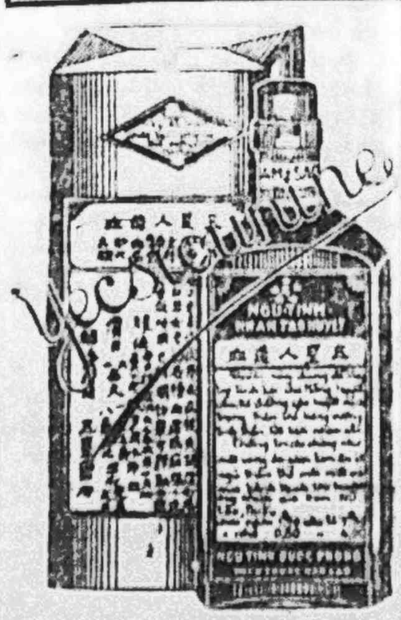

NGU-TINH
Nhân - Tạo - Huyết

của lương-y YECSIOUNINE

Chuyên-trị:
TINH-THẦN LAO-TỔN
KHÍ-HUYẾT GIẢM-SUY

Có tính chất đặc biệt là sát được trùng độc ẩn núp trong máu, nhất là trùng lậu, giang mai nhập cốt. Và trẻ con sài ghẻ

Thuốc nầy đã được nổi tiếng là một môn thuốc Bổ-Huyết Sát-Trùng rất hay. Và đã phân chất tại phòng Tai-nghiệm Đông-dương tại HANOI ngày 15 AVRIL 1932.

Mua thuốc xin hỏi tại TỔNG-ĐẠI-THỦ của nhà thuốc NĂM-SAO

SINH-HUY
44 — Maréchal Foch — 44
VINH

Là nhà bán thuốc SỐT RÉT, NGÀ NƯỚC nhãn «NĂM SAO» rất thần hiệu. Mỗi gói 0$15

Thuốc tốt thầy hay

Nay bản hiệu kính lời cáo-bạch,
Chế, sao, bào, tán thẳng ngay,
Xin mời các ông bà, quá bước,
Cốt nhất là mở Dược-Phòng,
Lời cần cáo tỏ cùng qui khách,
Giấy blu, bút mực, mètre đo,
Được mấy nơi danh y, thuốc tốt,
Trước là mua bán làm quen,
Tỏ cần cáo mấy lời chân thật,
Trước nhà là chợ ngã tư,
Bán thuốc bắc, chẩn mạch có thầy.
Rõ ràng thuốc tốt, thầy hay, sẵn sàng.
Dùng mà xem quả được như lòng.
Phụ thêm tạp hóa đủ trong đồ dùng.
Có bán riêng, vở sách học trò.
Các đồ dùng để học trò thiếu chi.
Mời các ngài thử một lần xem.
Sau ra cốt để tiếng khen đời đời.
Hiệu chúng tôi ở giữa đất Hàn.
Ở theo giữa phố con đường Musée.

Đông - Lợi - Hưng
Avenue du Musée TOURANE Annam

Bịnh thuốc phiện ở đâu sinh ra ??

Thưa khi xưa người Tàu đô hộ nước Nam, họ có đem sang một thứ thuốc phiện, bịnh ấy truyền nhiễm cho đồng bào ta, khắp chốn thị thành, cùng nơi thôn ổ, lắm vị mắc nợ ả phiện âm ảnh. Cũng có lắm vị muốn thoát nợ ả phiện tìm phương giải cứu, song chỉ tiền mất tật còn, thực là lầm lắm, xem ra chưa có thuốc nào chữa cho đích đáng, nay bản hiệu gia công nghiên cứu những sách đông tây, chế ra phương thuốc rất bổ rất quí hơn 60 năm thí nghiệm, công chúng hoan nghênh, được nhà thí nghiệm cho giấy chứng thực là không có chất thuốc phiện, ngài nào muốn chữa thuốc phiện, thời viết thơ cho bản hiệu kể rõ ăn nhiều hay ít, có tật bịnh chi không, để còn chế thuốc cho hợp với bịnh, gởi cách lánh hóa giao ngân. Còn ngài nào trong người không có bịnh chi, duy có bịnh nghiện thời mua thuốc đã chế sẵn do nơi bản hiệu hay ở các nơi đại-lý cũng vậy, dùng thuốc nầy khi đang chữa trong người mạnh khỏe, không sinh bịnh tật, đi làm như thường, bản hiệu có thầy xem mạch chữa đủ các bịnh người lớn trẻ con, các ngài có thuốc chi xin viết thơ kể bịnh, « VĂN-MINH GIỚI-YÊN HOÀN », hạng nhất 5$00, hạng nhì 3$00, hạng ba 2$00, hạng tư 1$00, hạng năm 0$50 một chai. Ngài nào muốn cho người thêm sức khỏe khi bỏ hút dùng thêm thuốc bổ 2$00 một hộp, để bì cho chủ nhân M. TRẦN-ĐẮC-SỨ, phố xe điện, số 73, HANOI.

Đại lý độc quyền M. Lê-nam Hưng, rue Gia long à Phan thiết — Annam Phạm văn Bằng à Phan rang Annam, Vinh hiệp Phát à Long xuyên, Lê văn Nhuận 27 rue Marché Tai Nghé à Saigon, Huỳnh Trí ở 15 rue Chier à Pompenh, Trần Tư tâcheron à Thakhek, Nguyễn văn Đăng à Pakse Laos.

MAGASIN DE SOIERIES

TAN - LỢI

132-134, Boulevard Tổng-đốc-Phương — Cholon

Bổn hiệu bán sỉ và bán lẻ đồ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là: lãnh, xuyến, trừu, cẩm nhung, cẩm châu v. v. Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không bể sợi chỉ. Bán lẻ đồ các thứ hàng Bombay, hàng Nhựt bổn v. v., khăn đội đầu rất vô thân nhiều kiểu, nhiều màu thiết đẹp, đồ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu « Teinture Idéale » danh tiếng thuở nay ở Nam-kỳ.

Lãnh bán sách mới xuất bản nhãn hiệu « Pagode Chinoise et Annamite de Cholon » (Đề-ngạn Hán Việt tự miếu) viết toàn Pháp văn của M. Lê-văn-Lưu, hàn-lâm học sĩ, thường tho ngự đồng Bắc-đẩu bội tinh, soạn, có 32 cái ảnh chụp (photogravure).

Sách dày đẹp, ma [illegible] theo cách lánh hóa giao ngân 1$20.

Mấy nhà bán sách tây và ta tại Saigon có bán.

Bánh hộp biscuits « Kim-Thời » của bổn hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mélangés choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bổn hiệu (mua sỉ có huê hồng).

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng vạn - Thành Nội - hàng 129 Bonnal Haiphong, giá mỗi hộp là 0$80.

Bổn hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung kỳ và Bắc-kỳ. Ở xa xin viết thơ về thương nghị. TÂN-LỢI

132-134, Bd Tổng đốc Phương — CHOLON

ĐỒNG-BÃO, ĐỒNG-BÃO ???

Đã kêu là đồng-bào, tức là cùng nòi giống, cùng xứ sở, cùng một nước với nhau, đã là đồng bào thì:

KHÔNG LẼ NGƯỜI NAM lại không dùng thuốc nam ?
KHÔNG LẼ NGƯỜI NAM lại không trọng thuốc nam ?
KHÔNG LẼ NGƯỜI NAM lại không cổ động cho thuốc nam ?
KHÔNG LẼ NGƯỜI NAM lại không giới thiệu cho thuốc nam ?

Thuốc nam là thuốc nào ? tức là thuốc của nhà NAM-THIÊN-ĐƯỜNG Nam-Định, dùng toàn các môn thuốc nam mà chế tạo ra bịnh nào có đủ thuốc ấy, linh nghiệm như thần, đã được bằng cấp và đã nổi tiếng khắp trong nước, người Việt-Nam nên sẵn lòng chiếu cố đến thuốc Nội-Hóa, hoặc mua dùng, hoặc mua sỉ, hoặc làm Đại-lý, hoặc cổ động giùm cho thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, để chấn hưng cho nghề thuốc nam, để giữ lấy mối lợi quyền cho thực nghiệp nước nhà, ấy là bổn phận của người Việt-Nam, biết thương nhau, biết giúp nhau vậy. Ngài nào muốn dùng thuốc gì, muốn làm đại-lý bán thuốc nam, xin cứ gởi thơ cho nhà thuốc, NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, 137, rue Maréchal-Foch Nam-Định mà lấy chương trình và catalogues.

Mách bảo anh em

Tôi mắc bệnh LẬU hơn một năm, tôi uống thuốc khắp cả mọi nơi, nhưng kết không được dứt hết nọc. Mới rồi tôi có xem báo TIẾNG-DÂN ra ngày 3/12/32, số 544 có thấy bài quảng-cáo của ông HOÀNG-VĂN-ẤP số nhà 67 phố Ninh-xá Bắc-Ninh (Tonkin) thì tôi mua uống chưa hết 3 hộp, bệnh đã được khỏi và dứt hết nọc. Vậy tôi có mấy lời đăng lên đây trước là CẢM ƠN ông và giới thiệu cùng các anh em, nếu ai mắc phải bệnh đó, thì nên tin tôi mà uống thuốc ấy, thực ít tốn tiền mà mau khỏi bệnh, sau nữa là cảm ơn ông có công khảo cứu chế ra được thứ thuốc thần hiệu như vậy. Tôi xin mong ông lại nghiên cứu được nhiều thứ thuốc khác để giúp đỡ đồng bào.

PHẠM ĐÌNH-TÔ
Rue Gia-long — Phan-thiết

Imprimerie - TIẾNG-DÂN, HUẾ

Directeur Gérant: HUYNH-THÚC-KHÁNG